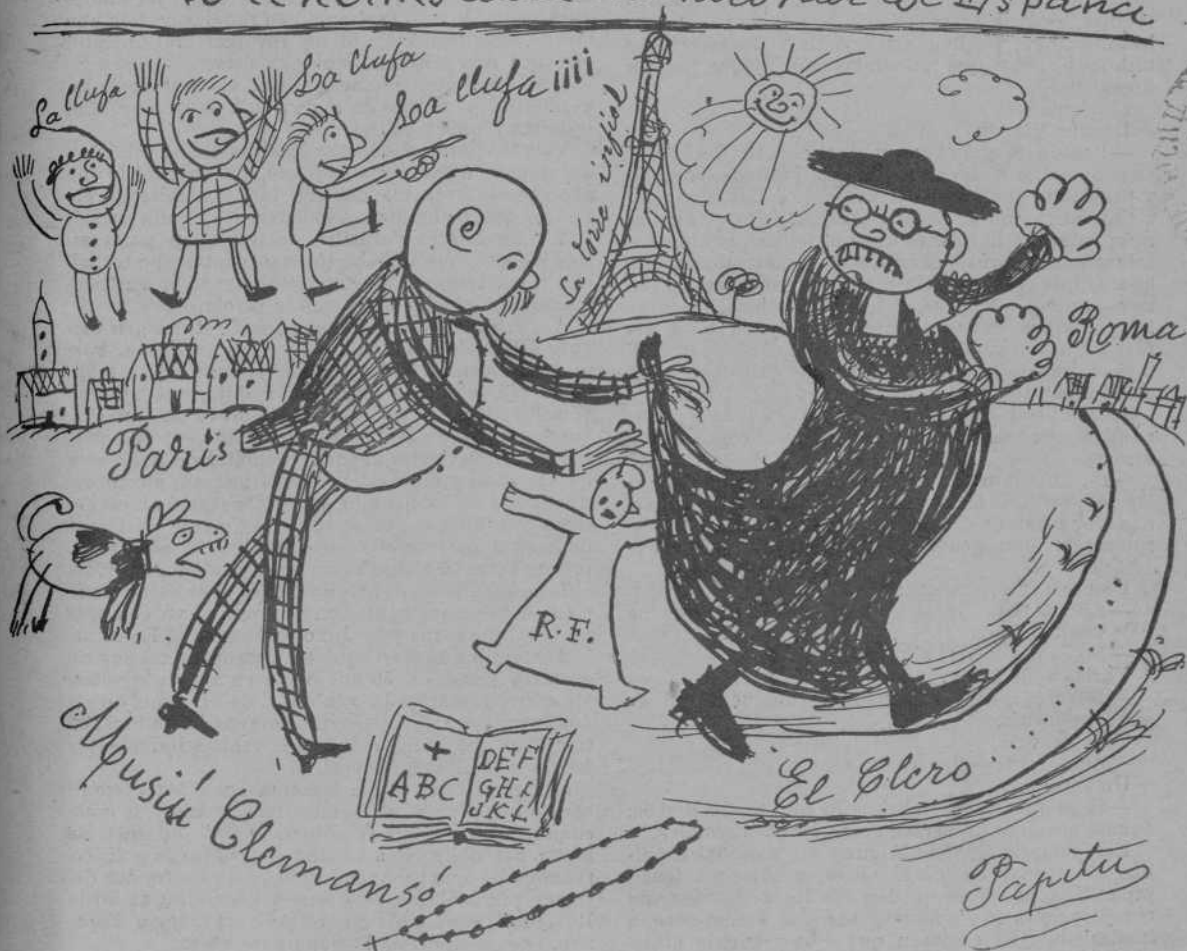

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC PATIRICH

50 centims cada numero per tot Espanya

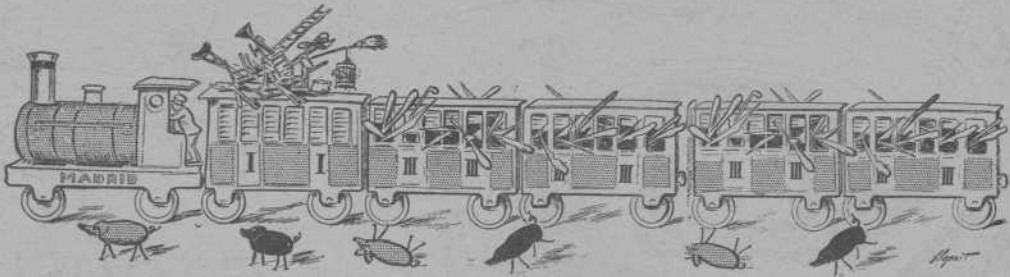

Hojas del árbol caídas
juguete del viento son;

las ilusiones perdidas...
¡viva la revolución!

Arturo Schmit
p.o. J. Buzas

LA FUGA DE DON DALLONSAS Á MADRIT

Fotografía del natural.

(Preso á la porta de la central.)

Crónica ignocentona

A l'últim me n' he tingut de convencer, y com que sempre m' ha agradat dir lo que sento, no tinc cap inconvenient en proclamarho *urbi et orbe*, es á dir, per Barcelona y per tota la bola del mon civilisat y per civilisar.

Eya donchs, vingneu tots: homes y donas, joves y vells, rics y pobres, rossos y morenos, castanys foscos y castanys clars, alts y baixos y d' estatura regular, grassos y magres y de bon reyent..., que no hi falti ningú, que lo que vaig á dir es necessari que tothom ho senti, que tothom ho sápigay que tothom ho esbombi.

¿Ja sou aquí?

Donchs allá va:

—Posada la má al cor, y ab el cor als llabis, qu' es com si diguessim ab la boca mitj tapada, anuncio y proclamo que avuy com avuy, no á Barcelona, no á Catalunya, no á Espanya, no á Europa, sino al mon enter, no hi ha més que un polítich noble, desinteressat, després, generós, abnegat, altruista, eloqüent, intelligent, previsor, adornat de totes las virtuts cívicas, psíquicas, físicas y químicas, de totes las gallardías hagudas y per haver, y de totes las fascinacions imaginables... No més n' hi ha un... Y no pot havern'hi cap altre, perque tant bon punt sigué creat, varen rompre 'l motllo.

La multitud que m' escolta boca-badada á penas respira mentres jo prenc alé, pera continuar 'l arenga.

—Sí, ciutadans: Y ara 'us diré més. Ni que anesiu regirant tots els recones ab la llanterna de Diógenes trobaríau un home com ell, tan noble, tan desinteressat, tan generós, tan abnegat, tan altruista...

Una veu interrompent:

—Alto, tot aixó ja 'ns ho havias dit... ¿Es que 'ns vols pendre 'l pèl?

—No es pas aquest el meu intent.

Varias veus á la vegada.

—Donchs menos romansos y sapiguém qui es aquest polítich.

Casi tothom:

—Aixó, aixó; sapiguém qui es.

Un servidor:

—Ja sé que 'us assombrará lo que vaig á dirvos: aquest portento universal, únich, es *D. Alecandru*.

Estupefacció general. Alguns arronsan las espatllas ab ayre de despreci. Altres, moltíssims tocan pipa. Uns pochets se quedan resolta á demanarme comptes de lo que 's figuran ser una broma pesada inadmissible. Se comprén que s' ho prenguin aixís. No saben explicarse que tracti de rehabilitar á un

home caygut, desacreditat, fugitiu y m' exigeixen explicacions.

—No tinc cap inconvenient en donarlas.

* * *

—Jo també—comenso dihent—era dels que acceptavan com article de fé totes las heretjias que d' ell se deyan; pero al últim m' he convengt de que se 'l calumniava.

Y me n' he convengt després d' escoltar las rahóns que van donarme alguns dels seus partidaris més entussiasias. De bonas á primeras y com á medi eficacíssim de convenciment van rodejarme fets uns alarbs, ensenyantme qui un revólver, qui un ganivet, qui una pistolota, qui una estaca. Aquests fótils, no ho dupteu ciutadans, son els principals ingredients qu' entran en el *vermouth* de la convicció: li donan aroma y calitat.

Vaig invitarlos á exposar tranquilament rahóns y arguments; á aduhir datos y fets, á abocar tot lo que sapiguessin respecte del seu ídol, á manifestar els motius que 'ls induhían á idolatrarlo ab tanta passió.

Y l' un darrera del altre, menos quan parlavan tots plegats, van dirrho tot, van contarmho tot, ab una forsa tan gran de convicció, que se 'm va encomanar com el xarampió, com la verola.

Ara crech que no es cert que *D. Alecandru* vingué á Barcelona pobre y pelat com una rata. Portava una fortuna en bitllets de banch: un gran *mun-do* tot plé, y 'ls veyá anar tan á dojo, que algú va véureli encendre una magnífica breva de duro (llavoras encare fumava) ab un bitllet de cent pessetas.

Posat á resuscitar al partit republicá de Barcelona qu' era mort y enterrat com sab tothom, y compré que havia de contar en primer terme ab els antichs possibilistas per no apareixer massa desfregat de la seva propaganda terrorista, 's va atreure en primer terme á n' en Corominas y á n' en Junoy. ¿A quin preu? No 's pot precisar. Pero sí es cert y positiu que per aquells dias en Corominas va comprar un bosch de suros y en Junoy una casa al Ensanche.

Afegeixin á n' aixó, qu' en menos de un any va gastarse passa de 50 mil duros en xops y cigalóns als correligionaris. Ja venhen si de un home que 's pot permetre tals dispendis en aras de un ideal es tolerable que 's digui que vaja venir á Barcelona á fer de la política un negoci.

Si alguna cosa es de lamentar es que no resulti cert lo que diuhen y repeteixen els reptils y 'ls *venacuajos*, aixó es: que 'l govern li haja allargat las mans per obligarlo á fer una determinada política. ¡Tant-de-bó que li hagués donat tots els fondos del tresor públich! Llavoras sense necessitat de fer la Revolució, seríam els republicans els amos d' Espanya, perque tindríam la clau de las vessas.

S' ha de agrahir á *D. Alecandru* que defensés ab

tan tesson la qüestió de las farinas y la del cacao de Fernando Póo, perque lo que necessitan en primer terme las classes desheretadas es la rebaixa dels llonguets y 'l xocolate, única manera de qu' ellas també puguin *sucar*.

S' ha dit que una célebre revolucionaria russa, fins á la qual havían arribat els ecos de la fama del nostre gran redemptor, mostrá desitjos de conèixer-lo y feu expressament un viatge á Barcelona; pero que al saber que havia anat á París á declarar en pró dels anarquistas inculpats per l' atentat contra D. Alfonso y 'l President Loubet, que havia anat á las Cortes á defensar el cacao de Fernando Póo y que havia publicat l' article *El alma en los labios* en defensa del militarisme, se 'n va tornar á Rússia dihent:—Sense necessitat de veure'l ni de parlarli, ja 'l conech prou!

Però que 'm perdoni la revolucionaria moscovita, si li dich que va pecar de lleugera. Els actes de D. *Alecxandru*, que á primera vista semblan contradictoris delatan la extensió infinita de la seva influencia y la ductilitat assombrosa del seu talent. Si hagués tingut una mica de paciència, celebrant la projectada entrevista ab D. *Alecxandru*, es més que segur que aquest l' hauria convensuda, y llavors se n' hauria pogut tornar á la seva terra plena de un nou esperit revolucionari, per l' estil del que aquí á Espanya s' elabora.

Perque aquest es el bó. Parlar sempre de Revolució; agitar l' idea revolucionaria fins á ferli treure espuma; excitar y enhardir sense més objecte práctic que l' enhardiment y l' excitació; té una doble ventatja: primer guanyar actas, lo qual es sempre molt profitós pels revolucionaris, y segona: evitar l' efusió de sanch, lo qual no deixa de ser molt de agrahir.

Jo, en aquest sentit, també 'n soch y 'n seré sempre de revolucionari. ¿Qué s' hi pert en escalfar al poble per aquest medi tan económic, més barato que la llenya y 'l carbó?

Ja sé que aixís la monarquia durará eternament; pero tant se val. Com D. *Alecxandru* m' ha arribat á persuadir de que no hi ha més que un monarca á qui cal tenir un odi implacable, insuperable, un odi á mort. Aquest monarca es el rey Herodes. El molt murri 's dedicava á matar als ignocents.

Y si no hi havia ignocents ¿qué fora de la política de D. *Alecxandru*?

* * *

Els oyents al sentir aquesta serie de rahóns no sols se convencen, sino que m' obsequian ab un estrepitós picament de mans.

—Fassim un favor—me diu un dels que han quedat més convensuts.—Facilitim aquesta *Crónica*.

—Per qué? ¿Qué 'n vol fer?—li pregunto.

—Penjarla, com á patent de adhesió, darrera de l' americana de D. *Alecxandru*, desde avuy el nostre quefe indiscutible.

O. DEL P.

VIATGE RÁPIT

Sense bitllet ni equipatge vaig sortir de Barcelona, y l' *Aragó* en poca estona vaig creuhá al emprendre 'l viatge.

Avivant la diligència de las camas, tiro amunt, y als tres minuts, un per un, ja 'm trobo dins de *Valencia*.

La deixo, y sens qu' en la mar

tingués perill d'embarcarme, *Mallorca* vé á saludarme... Mes jo no 'm puch aturar.

Apretant més el taló, que las distancias defensa, passo pel mitj de *Provensa* y parteixo el *Rosselló*; arribant sens cap desgracia ab set minuts de carrera... á la... á la *Traversera* de la gran vila de *Gracia*.

LL. MILLÁ

CARTA

A UN BARCELONÍ QUE, DISGUSTAT PER LAS COSAS QUE AQUÍ PASSAVAN, EL DIA DE SANT JOAN VA ANARSE'N Á FORA Y NO HA TOENAT MÉS.

Estimat amic: *El motivo de la presente es para manifestarte* que, aixís com mesos enera vareig aplaudir la teva resolució de tocar el dos de Barcelona, avuy, variadas completament las circunstancias, crech qu' es ja arribada l' hora de que tornis á venir.

Recordo molt bé la explosió de desencant y la tristor que va ocasionarte el veure que aquell nou Ajuntament, á tan grans empreses cridat, manifestava cada día més clara la seva intenció de deixar molt enera als més detestables dels seus antecessors en l' administració de la cosa pública.

No te 'n sabías avenir. Retenías en la memoria y recitavas en veu alta la proclama que don Alejandro, días avans de las eleccions, havia dirigit al poble, recomenantli la candidatura de regidors per ell confectionada.

Recordavas els seus principals párrafos y, enamorat especialment del últim, repetias las paraulas del llavors omnipotent dictador:

«Ayudadnos á vencer y á consolidar nuestras victorias fecundas. Hagamos entre todos, á Barcelona, á la Venecia, la Florencia, la Roma de la Edad Media, las libres ciudades de Alemania, que con su autonomía, sus puertos francos y sus universidades se engrandecieron y glorificaron á su patria.»

—¿Aixó es lo que aquests *tios* ens havían promés? —exclamavas tú, mesos després d' haver pres possessió els nous concejals:—¿Aquest desgavell es aquella Roma, aquella Florencia, aquella Venecia que, á manera de mirallets, colocaban els bons senyors en el seu encisador programa?

Fins que un día, aburrit, empipat, aclaparat, ple hasta el cap de munt de tenebrosos pessimismes, agafares la maleta y ¡abur Barcelona! sens deixares, no sols, que aixó seria lo de menos, sinó acompanyats del titulat, sens dupte per broma, *Excelentissim* Ajuntament.

Donchs bé, amic meu. Tot alló, confús entre las boyras dels recorts desagradables, perteneix ja al passat y á lo menos per tot aquest any, no es probable que torni.

Dèn, si hem de creure lo que algunas personas entetas y piadosas diuen, ha tocat el cor al Municipi y, gracias á aquesta radical y afortunada evolució, Barcelona es avuy casi casi un edén, un paradís, un Xauxa de 539,180 habitants.

L' administració de la Casa Gran pot presentarse avuy com un modelo en el género. Si las corporacions poguessin, com els individus, presentarse als concursos de la «Económica d' Amichs del País», de fixo que 'l qui enguany se 'n enduria els premis á la virtut y á la abnegació seria l' Ajuntament de Barcelona.

Liufas.

Abusos, corruptelas, inventeradas dessidias, tot ha desaparecut. La caixa municipal, pletórica, exuberant de fondos, no tan sols compleix fidelment y al día els compromisos de la ciutat, sinó que conta sempre ab un sobrant que li permet posar diners á guany com qualsevol menestral sobri y económic.

Tothom cobra exacta y puntualment en la fetxa senyalada. Ja no succeheix alló, tan freqüent avans, de que la brigada tal estigui atrassada de dos mesos y la secció qual hagi de cobrar encare al Novembre la consignació del Agost.

Y es que l'Ajuntament, obrant ab molt acert, ha netejat tan bé de parásits las sevas oficinas, que á horas d'ara no hi ha en ellas ni la mitat dels empleats qu' en altre temps albergavan.

Totas las prebendas, totas las canongias, tots els empleos concedits al favor més que al mérit, han sigut suprimits. Ja no 's ven alló que avans se veyá, d'inventar una plassa innecesaria, pera colocar á un amic del regidor A del arcalde B. Allá no hi ha més empleats que 'ls que 'a necessitan. Y tots ells treballan, y tots afanyan dignament el salari que la ciutat els dona.

¿Te 'n recordas d'aquell seguit de sessions de segona convocatoria en las quals, ab general escándol, se prenían per quatre gats acorts de la més alta trascendencia y que comprometían l'hisenda, la salut ó

LA GRAN TRAIICIÓ DE DON ODÓN DE BUEN

Ja li poden dí á la cara...
¡S' ha fet frare, frare, frare!

'l benestar dels barcelonins?

¿Te 'n recordas de cóm se votava la reversió dels tranvías, l'encabessament de la cervesa, l'autorizació d'un canyet, y tantas y tantas cosas á las quals no podia ningú acostars'hi de prop sinó tapantse herméticamente el nas?

Avuy totas las sessions se celebran el día y á l'hora que marca la llei. Dels cinquanta concejals que figuran en la corporació, lo menos n' hi assisteixen cinquanta tres ó cinquanta quatre. ¡Y cóm escoltan la lectura dels dictámens, pobrets! ¡Y cóm els discuteixen, y 'ls examinan y 'ls votan, ab perfecta conciencia de lo que fan!..

De cotxes municipals ni se 'n parla. En Casany, que tan bonicas factures presentava cada mes á la contaduría del Municipi, ha hagut de plegar, perdut el parroquí qu' en primer terme sostenía la casa. Els regidors van modestament á pata, y tot lo més que algú d'ells se permet es anar en carretó, y encare poca estona.

Y dels serveys públics ¿qué te 'n diré? Els carrers no semblan empedrats, sinó enrajolats de mosaich. Plans com la má y fregats ab bayeta y sal-fumant dugas vegadas cada día, no hi veurás en ells ni una pell de taronja, ni un cantí trencat, ni una rata morta, ni una esclofolla d'avellana, ni una simple palleta.

Tranvías, automóvils y demás carruatjes circulan

Ignocents.

discretament a velocitat moderada, no havent ocorregut desde fa molts mesos ni la més insignificant desgracia.

La inspecció de carns, d'aliments de tota mena, de vins, fins de ayguas, se realisa diariament ab la més rigurosa de las escrupulositats...

En pocas paraulas, amich meu, que la cosa s'ha girat com una mitja y que si ja no som a n'alló de Roma, Venecia y Florencia, ben poch se'n hi falta.

Opino donchs que, despullante de las negras preocupacions que durant tants mesos t'han tingut allunyat de la ciutat dels comtes, pots tornar sense cap por.

Sols una cosa t'haig d'advertir. Si arribas aquí el día 28 de desembre, obra l'ull y vigila al teu alrededor ab tot el cuydado possible. A Barcelona, com te dich, hem guanyat molt. Pero... encare la posan.

Teu afectíssim,

A. MARCH

trena va bastar pera que s'omplís de gom a gom el Principal... y l'entresuelo.

Pera la diada d'avuy no s'ha decidit encare res, donchs ja es sabut que en aquesta casa las ignocentadas estan continuament a la ordre del día. No obstant, s'ha anunciat en els cartells Gran funció, Gran aconteixement, Gran programa.

Ja se sab: per grans a cal Graner.

LICEYO

No es extrany que ab la presència de n'Mascagni hi hagués un plé a vessar el día de l'estrena de l'*Amica*, ni es precis que m'ascagni en demostrar que 'ls seus admiradors estaven ansiosos de tributarli una ovació. Es clar, ¡havía deixat tants bons recorts ab sa deliciosa *Bohème!*..

Ell mateix va dirigir la orquestra. Al agafar la batuta el mestre, tot eran ulls; al sortir la tiple, tot van ser orelles. El prelude va ser lo primer que va saborejar el públich. Al final del primer acte va tirarse el teló avall com volgent dir que s'havía acabat preventivament; l'auditori va aplaudir y el senyor Mascagni, ficantse per un forat que hi ha sota 'l palco escénich, va sortir a las taulas. Inútil dir que, italiá per italiá, a las taulas ens hi

LA GRAN TRAIÇIÓ DE DON CRISTÓFOL COLÓN

No se sab qui li ha dat tan mala ideya,
pero 'l fet es palpable y evident:
en Colón ha fugit del monument
y ha preferit ser tap de xamaneya.

PRINCIPAU

El novell autor dramátich don Angel Guimerá acaba d'obtenir un nou y senyalat triomf ab *La Santa Espina*. El públich se la va empasar desseguida. Es un'obra que s'fará moltes vegadas. En Ramon Vidales que coneix molt al autor de quan ab ell havia jugat a balas al Vendrell, día que aquesta *Espina* es l'obra de més punta de l'Angel. (Textual)

Respecte a la música de n'Morera 'ns hem assessorat ab en Llopart y día qu' es molt grossa. (També textual)

Lo cert es que el sol anunci de aquesta sensacional es-

agrada més en Garavaglia y fins en Santolaria mateix. La ovació s' repeté al final de cada un dels actes de que consta la ópera *Amica* que per altra part ens resultá un' *amica* ensopida.

Ami ca no m'vinguin ab música italians; per alguna cosa soch amich de n'Pena.

Alguns concurrents al tercer pis, lamentantse de la curta extensió de l'obra, que no 'ls deixa acabar las partidas de *manilla*, se queixan ab rahó de que 'ls hi estafin la pesa.

RUMEA

Alguns estaven empenyats en que per ignocentada donguessin la repetició de la estrena del *Jordi Erin*, pero com que 'l senyor Franquesa creu que ni un, ni dos, ni tres, ni quatre, ni cinch, ni sis tiros tirats avans de temps farían prou gracia, va disposar un aixerit programa d'aquells que diuen iríume! y allá va.

Veritat es que cap com aquella casa per conèixer al públich, compost de *pobres menestrals*. El coneixen de petit y el tractan com se mereix.

La funció d'ignocents promet, donchs, com cad' any,

ser un aconeteixement. La gent entrarà ja al carrer del Hospital rihent y no parará de riure en tota la nit.

Hi haurá camillas y camamillas disposadas pels que 's trenquin.

Y ab tanta materia risible com donarán al públich estém segurs que aquest encare no 'n tindrà prou. Encare serà capás de demanar que 's tornin á llegir las poesías dedicadas á n' en Pitarra en la funció d' honor.

Y allavoras si que será qüestió de demanar serraduras als acomodadors.

TÍLVORI

Monsieur Bertin, l' inimitable transformista que en sas variadas creacions lo mateix sab entussiasmar als homes que á las donas, acaba de crear un nou tipo molt encertat y que li ha d' augmentar indubtablement sa justa fama y sa reconeguda celebritat.

La admirable imitació de que parlém es la de *Mlle. Alexandrine, fameuse chanteuse autonomiste* que acaba d' obtenir un gran succés en el *Cirque Parlementaire* de la Ville del Ours.

Vajin al Tívoli, señores. Hay que verlo para creerlo.

NUEBO

No contenta encare la empresa d' aquest favorecent colisseu del sorollós éxit obtingut per la companyia Jiménez y C.ª, ab l' espelusnant melodrama *La Inquisición y sus martirios*, no ha descansat un moment fins á lograr la contracta del P. Nozaleda qui, encarregantse de un dels principals papers de tant interessant espectacle, debutará d' aquí pochos días.

Ab tal aconeteixement se fa digna de alabansa la empresa que, atenant més als gustos que als gastos, se preocupa de la més escrupulosa propietat en la presentació de las obras.

JESUS, DE GRACIA

El día de santa Lluçia va tenir lloch en aquest teatro una representació extraordinaria dels vells juguets có-

michs *Sermón perdido* y *Predicar en desierto*, arreglats á la escena graciense per un mossen que no vol donar el nom... per modestia y per por de la xiulada.

El públich, no obstant, va riure las espatotrades del autor y actor á la vegada, sobre tot al atacar furiosament á la premsa liberal y en particular al nostre estimat colega *La Campana de Gracia*.

Que se repita.

OLIMPIYA

Aquesta nit inauguració de la temporada ab la famosa obra de l' Aulés *Locura de Amor*. Debutarán, ab el paper de *Locura* donya María Guerrero, y ab el de *Amor* el seyor Díaz de Mendoza.

Per fi s' haurán obert las portas del Paralelo als excelents artistes, *alma y vida* del «Teatro Español» de Madrid.

Ja era hora de que se 'ls fes justicia.

Nunca es tarde cuando llega.

Alabat siga Corpus!

NICANOR NOVAS NOVELLÀS

VERITATS EN MARXA

Per una sola vegada com del cigne la cantada y els dramas d' en Pujulá, en serio aném á parlar:

Més ó menos verdaderas hi ha vritats de mil maneras. Pro las sólidas son sis, classificadas aixís:

AGRÍCOLAS

Lo millor que hi ha avuy día es la nostra policia.

LA ESCALA DE LA VIDA

HERODES FOT.

PARAISO 15-4º

Una santa-ignocencia,

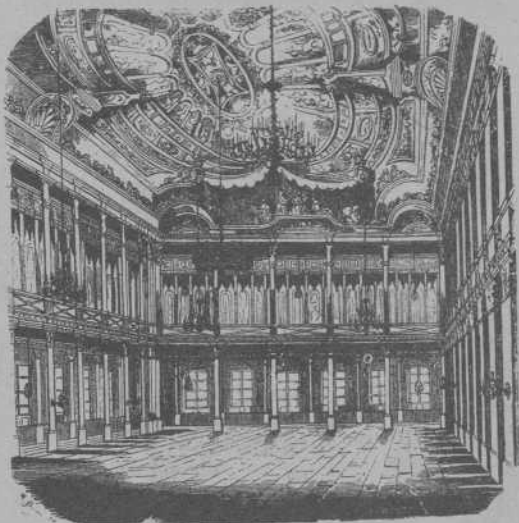

FOT. FRALORO

BELLA CHELITO

Una... vice-versa.

ALREDEDOR DEL MÓN

Interior de una cerería á Jothtock (*Estats Units*).

PAISATJE (Apunte del natural)

Una estribació de Sierra Morena.

UN CASSADOR

De pubillas.

DUPTÉ

¿Es un home que fa 'l gat
ó es un gat que vol fer l' home?

POLÍTICA HIDRÁULICA

Un riu.

LA NOTA... DE LA NIT

Un lá.

ILUSTRACIONS DE UNA NOVELA INÉDITA

—¡Dios mío, cuánto tarda!—dijo Pura sollozando.

—¡Qué manecita de ángel!
—exclamó para sí el doctor.

FIGURÍ

La bella Otero, en traje de boda.

PAGINAS SIMBÓLICAS (per Frégoli-Picard)

La Forsa.

L' Amor.

L' Art.

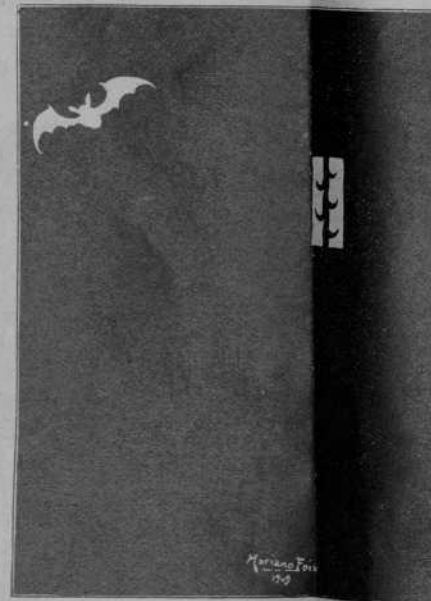
La Venjansa.

El Geni.

La Carn.

La Llum.

La Fosca.

(Y al fè aquestas confessions que 'ns perdonin els melóns).

A Llevant com á Ponent alguns noys tenen talent. Pero hi ha en el camp del Art molts cebas. (Modestia apart),

En política y en tot existeixen caps de brot. Pero á molts que se 'ls alaba no més son fullas de rave

ARTÍSTICAS

Donantse al género xich, d'un tonto se 'n pot fè un rich. Mes sempre l'autor formal será un pobre... menestral.

Qui pinta, escriu y dibuixa, té alguna clivilla fluixa. Qui escrivint, dibuixa y pinta, malaguanyat papé y tinta. Y qui dibuixant, escriu, ó es molt dropro ó es molt viu.

ASTRONÓMICAS

Está del tot comprobat que 'l món no es rodó. Es quadrat. Que 'l sol, es una cassola dintre un formatge de bola.

Y que aixó que 'n dihém el cel, es la plasa d' Isabel. Las estrellas més brillants son llumets acetilenos y las que lluheixen menos son fanals de vigilants.

MATEMÁTICAS

Una senyora y un gos may son un; sempre son dos. (En cambi un gat y una gata cada dos per tres, son quatre).

Si un deu dos va dret si 's creu que deu dotze menos deu. (Y si aixó li vé de nou es porque no ha contat prou).

POLÍTICAS

El senyor Villapadierna es el millor diputat. (Aixó no es vers, ni es vritat).

Els més amichs del progrés son avuy els sabatés. Ells li van fè unas sabatas; pero entre 'l fanch y las ratas no quedan per 'quets indrets més sabatas que 'ls ullets.

PEPE HOJALATERO

Podem comunicar als nostres estimats lectors una noticia que no deixarà de causar á Barcelona la més agradable impressió.

Pero avants cal consignar alguns antecedents. Recordará 'l lector que l' Alcalde de R. O. Sr. Sanllehy durant el seu últim viatge á Madrid vá parlar sempre ab gran y merescut elogi de la corporació municipal que presideix. Lo mateix ab els Presidents del Consell de Ministres y Ministres de la Governació que rápidamente se succehiren en las crisis fulminants de aquells días, que ab el Rey que li concedí un'amable audiència, posá de ralleu el zel, la moralitat y l'inteligencia de tots els regidors sens escepció, lo mateix els republicans que 'ls regionalistas.

..

LA GENT DEL DIA

Els neulers.

Donchs bé — y ara vá la gran noticia. L'arcalde del Rey ha prés la resolució de sortir de la seva neutralitat política, y en breu farà declaracions clares y terminants en aquest sentit.

Sabém de bona tinta que pera no disgustar als dos bandos que constituheixen la totalitat de la Corporació municipal ha resolt declarar-se republicá y regionalista al mateix temps. Pero per deslindar bé las cosas, y evitar sensibles confusions exercirá de republicá 'ls dilluns, dimecres y divendres, es á dir: els días d' Encant; y de regionalista els dimars, dijous y dissabtes.

En quan als diumenjes se 'ls reserva per ell, fundantse en que dihentse ell Domingo, ha de considerar cada un de aquest días com la seva festa onomástica.

Y ara un detall final.

El Sr. Sanllehy ha consultat el seu plan ab el Cardinal Cassanyas, qui no ha pogut menos que aplaudirlo, concedint de passada á D. Domingo, la benedicció apostólica.

L'arcalde farà las declaracions apuntadas avuy sens falta, desde 'l balcó de la Casa Gran.

El Sr. Lerroxx se proposa augmentar ab un nou establiment els que ja te montats á Barcelona, com sindicat, farmacia, sastreria, etc., etc.

Ara tracta d' obrir un gran despaig de xufias, cacahuets y atramossos.

La gerencia de la nova casa, correrá á cárrech del intelligent valenciá Sr. Vinaixa.

Se 'ns comunica de Madrit que D. Alecandru va ferse tirar las cartas per una acreditada sonámbula.

En todas las operaciones realizadas ab tal motiu, resultá sempre lo mateix: que té una mala sombra que no 'l deixa medrar: una verdadera gigue, com diuhen els francesos.

—¿Pero, deahont me vé aquesta malastrugancia?—preguntá l'emperador.

Y la sonámbula li respongué sentenciosament:—Pega gallega, qu' es la pitjor pega.

Al sentir aquesta cabalítica frase ho vá comprendre tot, y vá recordar especialment las últimas elecciones municipales, y el gran fracás del districte nové.

Y 'ns asseguran que va dir:—Ma sab molt greu; pero no hi ha mes remey; al últim hauré de imitar á Combes, separant las Iglesias del Imperi.

A la Casa del Pueblo s'ha obert una cátedra de pinxologia aplicada á la política.

De la part teórica se n'ha encarregat el distingit jurisconsult D. Joseph M. Serracera.

Se 'ns assegura que 'l distingit catedrático D. Hermenegildo Giner de los Ríos, després de donar un bon repàs al *Tractat de Lògica*, y comprenen la incompatibilitat de ser amic polítich de D. Nicolau Salmerón y enemich acérrim de *Solidaritat catalana*, ha determinat resoldre 'l conflicte, retirantse á la vida privada.

Per últim s'ha trobat la manera segura y eficaz de conseguir l'extinció de la mendicitat.

El sistema de recullir als pobres, sobre ser cruel y injust, resulta poch prácticich, porque 'ls mendicants ¿qué han de fer quan de nou se veuhen lliures, si no tenen per menjar, sino tornar á las andadas? Aquest es el quènto de no acabar may. La plaga lluny d'extingirse 's vá reproduhint eternament.

En una assamblea de pidolaires tinguda en una barra-ca de Montjuich, va surgir la lluminosa idea.

Un dels interessats digué:

—L'única manera de acabar ab la mendicitat no será may la recullida de pobres, sino la recullida de rics. Aquesta es la bona, aquesta es la segura.

Que las autoritats recullin á tots els rics que surten al carrer á fer ostentació de la seva opulencia, de las sevas galas, del seu luxu desenfrenat: que una vegada 'ls tinguin detinguts prenguin coneixement de lo que posseheixen y de lo que necessitan, y que se 'ls obligui á cedir una part de lo que 'ls hi sobra pera socorre degudament als que no tenen res per viure.

Aquesta proposició vá ser rebuda ab gran entusiasme. Figúrinse que un manco deya á un seu vehí:

—Fesme l favor de deixarme la mà.

—¿Per qué?

—Per aplaudir al orador.

QUE VA DE DEBÓ?

La llufa que 'ns deixém posar ab mes gust.

El projecte será sotmés á las autoritats pera la seva execució immediata.

A no ser que 'ls rics recordant que tots els homes som germans, se concertin voluntariament y proporcionin lo necessari per 'l establir á Barcelona un

En cas de mort, la multa correrà á càrrech de la viuda. Y si el mort es solter, la pagarán els seus més pròxims parents ó els vehíns de la seva escala.
La resolució no pot ser més justa.
Hora era ja de que 'ls abusos dels podadors tinguessin terme.

D'una senyora caritativa hem rebut cinch pessetas ab l'encàrrech de repartirlas entre personas necessitadas.
Cumplint la voluntat de la generosa donant, las hem distribuïdas en aquesta forma:
Una pesseta al marqués de Comillas, una al Sr. Arnús, dugas al Sr. Güell y Bacigalupi, mitja al Sr. Samá, y l'altra mitja al marqués d' Alella.

Diumenge á la tarde varen celebrarse meetings anti-clericals en las següents poblacions:
Puigcerdá, Tortosa, Seu d' Urgell, Masnou, Tremp, Cornellá, Ripoll, Mora d' Ebro y Rosas.
En tots ells, com ja poden suposar els nostres lectors, varen fer us de la paraula els eloqüents oradors *hermanos Ulled*.

Generals han sigut els elogis ab que s' ha rebut la nova il·luminació del Passeig de Gracia, inaugurada el día 21.
Lo que més ha cridat l'atenció es la espléndida varietat que campeja en els historiatos pals que sostenen las bombas eléctricas.
No n' hi ha dos d' iguals. Al un li falta una cosa, al altre n' hi faltan dugas, al altre tres... fins arribar al últim, al qual casi li falta tot.

Unfm nostre entusiasta aplauso al del respectable públich.

Havent quedat completament cego, á consecuencia de la llarga enfermetat que ha sufert, el nostre amic don Anicet Portusach y Filateras, l' Ajuntament ha tingut la excelent idea de nombrarlo visurador de carns del Matadero.
Considerém acertadíssim el nomenament y felicitem tant al agraciat com als comerciants de bestiar.

S' assegura que acaba de formarse un poderós sindicat d' escultors y fabricants de terrissa, al objecte d' arrendar el barro que cubreix els carrers de la ciutat tot just cauen quatre gotas.
Per si la noticia s' confirma, doném el crit d' alerta als nostres gelosos concejals.
Ja cal que la suma que s' exigeixi als referits escultors y terrissayres sigui ben grossa.
No es qüestió de donar per un tres y no res una cantitat de fanch tan portentosament immensa.

Alguns pagesos, al enterarse del descubriment de la clandestina fábrica d' embutits de Gracia, s' han apresurat á anunciar que ab molt bonas condicions servirán tocino fresch als vehíns de la nostra capital.
Molt ens enganyém ó aquests pagesos espavillats farán negoci, donchs es molta la gent que á horas d' ara ja s' dfu:

Com siga que 'l gravat que ocupava aquest lloch, tant per la intenció com per la factura (que 'ns presentarà el dibuixant) entrava de plé en la terrible lley de las Jurisdiccions, hem cregut prudent retirarlo, sentint vivament que la premura del temps ens hagi impedit substituirlo per un altre. Els pochos exemplars que d' aquest número han sortit ab el gravat de referencia y que ab el temps se cotisarán á preus fabulosos, han sigut inadvertidament enviats al nostre corresposnal de La Tarumba á qui podrán dirigirse ab tota reserva els que tinguin interés en possehirlo.

bon sistema de beneficencia, en que cap necessitat verdadera quedi desatesa.

Un reclám, absolutament gratis.
Las enlluhernadoras y espatarrants arrecadas y anells *Plimplám*, aquellas opiparas joyas qu' en els primers temps de la seva aparició s' venían á 15 pessetas, acaban d' anunciarse já 3 pessetas una!
¿S' ha vist may al món baratura semblant?
¡A tres pessetas! Com qui diu, á preu de cartutxo de perdigóns.
Ja cal, donchs, que s' apressurin á aprofitar la ganga que ofereix el *Plimplám American Diamond Tarug*.
Si avuy, día dels Ignocents, no anavan vostés á provehir, ¿per quán s' ho deixarian?
Un altre día, 'ns sembla que no 'ls estaria bé.

¡Bé pel nostre Ajuntament!
Disgustada la Corporació municipal per la freqüencia ab que 'ls obrers encarregats de la poda dels arbres de la Rambla y demés vías públicas cauen y s' trenca alguna cosa, ha pres serias disposicions pera evitar la repetició de tan lamentables fets.
D' ara endavant tot obrer que caygui d' una branca y prengui mal, serà castigat ab una multa proporcionada á la importancia de la ferida ó lesió que sofreixi.

(DE COLABORACIÓ PARTICULAR)

MALIGNITAT HUMANA

UN JOVE CARREGAT D' ILUSIONS...

Las tres classes de vapor.

Els homes de demà.

y carregat d' espatllas.

LITERA
IGNO

TURA
CENTA

RACORTS

Com ya beix ca no puc benti
man d'ospadeixu ya des daquí
Adios Munsarrat
y salzareda dal Bazós
par mi ya sa acabat
baniri manja un arros
adios Barsalona armoza
ancan da propis y astranys
yo at saludu si no at bex mes
an ca llun sigul
mun cor sempre am tu sara
no so catalanista pro mol Catala
y am champañ Cudurniu
bax á brinda.
Saludo al ca axó aguin llagit
dasitjanlus da bon cort
molta salut y bona sort
y si defactas y trubeu
par lu catalá
ca mes buleu.

J. T.

POST DATA

Al campo D. Nuño boy
á horta á la torra del Farrás tasperu
anrem abeure als jocs daiga
y daspnes baurem l' imbarnaderu.

La barqueta encantadora

La barqueta—marinera
molt lleujera—va solcan,
per las onas—de la ria
yo hi maymia—anem bogant.

Al llunyar nos—de la costa
ma estimada—té mareig;
se decanta—entre mos brassos
y ab cuydado—la sostench.

A. R. C.

TARDOR

¡Qué trista está la terra!
¡Qué tristes els camps y els boschs!
¡Qué trista qu' es la vida
á la tardor!
¡Els arbres sense fullas!
¡En lloch se veu verdor!
¡Tot gasta un color palit!
¡Qué es trist aixó!
La terra está tolrada
pels solars raigs del sol,
no 's veu cap fulla verda,
¡ni mitja flor!
¡Y qu' es trista la vida!
¡Corre un ayre mitj mort!
¡Oh tardor malehida
que 'n matas d' ilusións!
¡Qué trista está la terra!
¡Qué trist es per mi 'l mon!
¡Cor meu, qué trist estás!
¡Sembla que 't fonds!

M. DEL P.

EL SOLO DE LA PRISION

Codo con codo atado está,
El presidiario á la cárcel va
Sufriendo martirios y mil precauciones
Para obtener todos sus perdones.
Por ladrón y granuja,
Por falso y por traidor,
Paso condena triste
Preso en la cárcel soy.
Sin luz que me ilumine,
Ni Cristo que me ampare,
Ni Dios que me proteja
Me encuentro en esta cárcel.
Mis amigos he perdido
De mis padres me alejé
Para vivir entre perdidos
Sin sentimientos ni fé
Mi familia alejada
Se halla siempre de mí,
Desprecia á los granujas
Odia á los de mal vivir.

—¡Tant poch llum, per uns armatostes tan grans?
Perque, mirin que n'hi ha allí de ferro!...
Y de plata!

Tot aquell qui ha tingut ocasió de fixarse en la nova
iluminació del Passeig de Gracia haurá exclamat:
—Deu me'n guard' de menjarne de butifarra de Bar-
celona!

Y es natural. El qui ha tastat tan sols una vegada las
viandas naturals mal pot acostumarse á las *graciosas* so-
fisticacions.

COSAS QUE FAN IGNOCENT:

- Posar á la rifa... y no treure.
- Donar *aguinaldo* als escolans de la parroquia.
- Menjar fideus ab forquilla.
- Passejar pel Parque.
- Preguntar una direcció á un municipal.
- Fer versos.
- Casarse ab dona pobre.
- Llegir el Liberal.
- Pagar al sastre.
- Dur corbata vermella.
- Contar ab els dits... dels peus.
- Confiar ab en Lerroux.
- Y otras.

Xascarrillo de postres:
S' havia de batejar una criatura, nascuda el 28 de De-
sembre.

—¿Quín nom pensas posarli?—preguntá el pare al
padrí.

Y aquest respongué:
—El del sant del día, Ignocent.
—No ho fassis pas—replicá el pare horrorisat.—No
veus que si 's deya Ignocent, tota la vida portaría la llufa.

TRENCA-CAPS

XARRADAS

I

Un xicot qu'entra á la quinta,
amich meu y castellá,
tot dihent *prima* á sa cosina
(qu' es una noya com cal
y que té bons *quatre* quartos)
al fi se n' ha enamorat.
Y avuy, visitant en un cotxe
de *tercera*, d' aquí á Valls,
tant li ha dit ell:—*Vaya cardo!*—
qu' ella á tot s' ha abandonat.

JOAQUÍN Y SERAFÍN ALVAREZ QUINTEROS

II

Tersa, part de carnícera;
tres-girat en Sert el dú;
per *dos-sis* l' homeopatia;
quan pateix *set* beu el rutxe;
la *segona*... á Barcelona...
Total res, y tot es hu.

J. SANLLEHY

ANAGRAMA

¡Pobre emperador *Total*,
no 't valdrá el ser cap-de-brot!
perque 'l mateix animal
qu' ara 't fa de pedestal
t' estorbará un día el tot.

MELÓN FATIGOSO

ROMBO

P
P A M
P A T I M
C A T A P U M
P E P E T
P A F
M

Substituhir las lletras per punts, de manera que llegits
verticalment no diguin res y horizontalment... tampoch.

BARÓN DE BONET

LOGOLOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Animal.
- 5 4 2 6 8 7 5 1.—Bestia.
- 3 1 9 4 3 1 2.—Burro.
- 7 2 5 4 1 7.—Ximple!
- 3 4 1 2 4.—Beneyt!
- 5 2 2 7.—Mes que tú.
- 3 6 9.—Qui juga á dar pinyols.
- 1 3.—Punt de las donas.
- 5.—Vocal... de turno.

PERE DE L' AMERICANA LLARGA

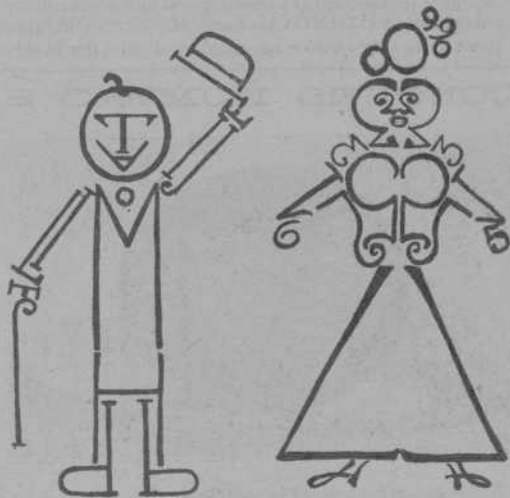
TRAGETAS

Como la muestra, desde 1 peseta el ciento. «Bazar de
la Unión»—Unión, 3, Barcelona.

ARTURO

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

ALL

UN TROS DE GALL

gra NOTA: A tot aquell que no endavini cap solució y
las envíhi el mateix día, avans de las dugas de la tarde
se li regalará una obra teatral de D. Teodoro Baró.
A escojer, entre *Un drama á la costa* ó *La estació de
La Granota*.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

CONCURSOS MODERN STYL

Concurs número 1.

IMPORTANT REGALO
UN MAGNÍFICH
AUTOMÓVIL

(Marca LONGINES)

CUPÓ-PREMI

DE

La Esquilla

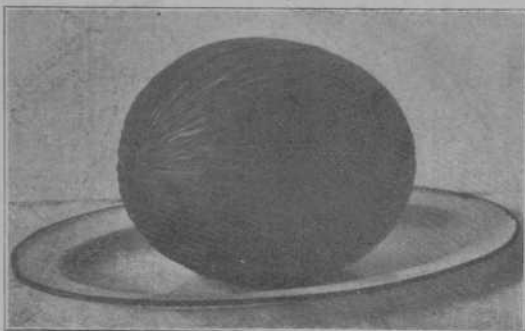
Núm. 13,696

Combinació ab el sorteig de
Madrid corresponent al dia 31
del actual.

Al que 's presenti ab el número igual al mateix número de la primera sort multiplicat per quatre se li farà entrega del magnífich AUTOMÓVIL que tenim el gust de reproduhir en el present gravat.

Advertencia important.—La senyora queda per nosaltres, y no entra en el tracte.

CONCURS NÚMERO 2

El present gravat es copia exacta de una atenta fotografia que 'ns ha remés un conegut agricultor valencià. Aquest *che*, que li diuhen Tfo Vicens, acaba de consignar una gran partida de melóns ab destí á Barcelona. Un dels melóns que vindrán es aquest magnífich exemplar que tenen á la vista, compatriç de 'n Vinsixa, el qual barrejat ab els altres no coneixerá ningú mes que 'l expeditor y nosaltres, degut á una marca ó senya especial. Donchs bé, tot aquell qui vulgui entrar en el concurs, després d' haver comprat un meló en qualsevol de las paradas de la rambla deurá venirnos á dir tot seguit:

—Deu los quart. ¿Es aquest el meló del Tfo Vicens?

Si el concursant ha tingut la fortuna d' endevinarlo li respondrem:

—Sí, senyor. Eixe es el meló del Tfo Vicens.

Alashoras á la persona que portará el meló se li farà la següent pregunta:

—¿Quántas llevors conté aquest meló?

L'interpelat responderá: Aquest meló conté tantas ó quantas llevors...

Inmediatament y á presencia del Tfo Vicens y de dos polissóns que actuarán de périts será obert el meló, y si, una vegada contadas, resulta que 'l concursant ha endevinat el número de las llevors... llevors els senyors que formarán el Jurat se menjarán el meló y al favorecut ab la sort... se n' hi donará UNA TALLADA.

NOTA. Esperém que 'l públich tindrà en compte els innumerables gastos y sacrificis que representa la celebració de concursos d' aquesta naturalesa, encare que, en el fons, constituheixin una propaganda pels periódichs y pels Tfos Vicens.

CONCURS NÚMERO 3

¿Qué está fent
en aquest instant
aquest senyor?

A tot aquell qui endevini lo que, en aquest precís moment está fent el senyor retratat d' esquena més amunt se li... contestará que ha equivocat la solució, donchs aquest senyor retratat mes amunt, EN AQUEST PRECÍS MOMENT está fent malvas, puig fa un grapat d' anys que va morir (A. C. S.)

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

**EL PODER
DEL PENSAMIENTO
Y DE LA VOLUNTAD**
(Hipnotismo—Magnetismo—Sugestión)
Un tomo en 8.º Ptas. 5

C. GUM.
MINUTO DE ROMA
Preu: 2 ralets

ALMANACH DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
pera l' any 1907
UN ELEGANT VOLUM PLE DE GRABATS Y TEXT ESCULLIDÍSSIM
PREU: UNA PESSETA

TAPAS ab planxas dauradas pera enquadernar l' any 1906 de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA Ptas. 2'50
TAPAS y enquadernació. » 3'50

Obra nova de APELES MESTRES:
PIERROT LLADRE PAIS DE VANO, EN UN ACTE
Un tomo Ptas. 1

ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA
pera 1907
VERDADERA ENCICLOPEDIA CÓMICA POLÍTICA ILUSTRADA
PREU: DOS RALS

El próxim divendres, día 4 de Janer,
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
PUBLICARÁ UN
NÚMERO EXTRAORDINARI
que constituirá la millor
REVISTA DEL ANY 1906
Narració gráfica y detallada de la vida local durant els dotze mesos transcorreguts
36 planas de text variat y ilustració espléndida
Preu del número: **25 céntims**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remeten l' import en llibranses del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebra á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponents se 'ls otorgan rebaixas.

EL REY HERODES Ó

LA DEGOLLACIÓ DELS INOCENTS

